

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Sethrida Virgine, Abbatissa Brigensi In Gallia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

ACTORE
ANASTASIO
BIBLIOTH.

e Constantinus Pogonatus an. 668 Constanti patri successit, et fratres Heraclium et Tiberium in collegas ascivit, quos tamen deinde submovit. Obiit an. 683, relicto Justiniano filio hærede, qui dein Rhinotmetus fuit.

f Primum variè habitæ in Italia, Gallia, Britannia, contra Monothelitas synodi, Agathonis auctoritate extat Synodica Mansueti Episcopi Mediolanensis, et Concilii, cuius præfuerat, nomine. De Anglicano sub S. Theodoro Dorovernensi (qui 29 Septemb. colitur) agit Beda lib. 4, cap. 18. Celebratum illud est ann. 679, mense Septembri. Romæ quoque an. 680, habita est synodus 123, Episcoporum Abbo solum meminit 120, Ciacontius 105.

g Hi tres Episcopi Legati fuere ipsius concilii nomine missi. Videtur Paternum, cuius Episcopus Abundantius, fuisse circa Traenta annem, qui in sinum Tarentinum infuit.

h Rhegiensis hic in Brutis fuisse Antistes videtur: at Rhegi Lepidi, qui synodo subscripsit, Maurilius. Fuit Joannes hic postea Pontifex, teste Anastasio.

i Hi 4 peculiariter ipsius Agathonis Legati fuere, ut patet ex litteris Constantini Imper. ad Georgium Patriarcham, et Actione 1, Theodorus vero Theodori Episcopi Ravennatis Legatus.

k De Arcario, sive arca præposito; anona, tributorum, vestium, etc. curatore, consule eruditam observationem Joannis Saaronis ad titulum Sidonii Apollinaris lib. 3, ep. 7, arcariis pondera invidant.

l Imo 18, (ut etiam habet Abbo Floriacensis) more scilicet Italico inchoata ab occiduo Sole. Caput enim ea eclipsis 17 Junii, hora 8, respertina, minut. 40, desitit hora fere prima post mediam noctem sequentis diei, anno 680, Indict. 8.

m De hac peste intercessione S. Selastiani sedata, agit Paulus Diaconus lib. 6, cap. 3, et Baronius an. 680, num. 50, et nos iterum 20 Janu. ad vitam S. Sebastiani. Non assentitur Joanni Stella, qui hac peste extinctam Agathonem scribit, ideoque tam diu Sedem vacasse.

n Imo sub finem Augusti, Indict. 8, vel initio Septembris; ut recte Baronius an. 680, num. 26, et patet ex epistola Imperatoris ad Patriarcham Georgium.

o Fuit quidam 18 Novemb. Dominica: sed videtur hæc processio contigisse ante inchoatam synodum, que tamen, ut edita est, coepit die 7 Novemb. sed neque numerus actionum, neque singulorum dies cum Anastasio consentiunt.

p In Actis synodi dicitur, in secretario sacri palatii, quod cognominatur Trullus, quia nimirum, ut observat Baronius ad an. 680, n. 41, trullo, sive trulla, id est, testudine sursum erecta, et in rotundum concamerata (quam vulgus cupullam vocal) fastigium erat.

q Alii 289 habent, alii 170, alii 171, alii 150, subscripti in ultima actione referuntur 166. Læge Baronium n. 40.

r In Actis 270 præterea, exconsules, nominantur, Nicetas, Theodorus, Sergius, Paulus, Julianus, etc.

s Hæc in actione 3, habita 13 Novembris, ut est in editis.

t Eo die sexta Actio habita, ut est in editis.

v Hæc loca Patrum Actione 7 quæ hoc die habita dicitur, non referuntur.

x Tota hæc Actio deest in editis.

y 128 nomina subscripta leguntur illi synodice Agathonis epistolæ. Quidam postea fortassis subscripsere, et tamen aliqua incuria librariorum videntur excidisse nomina, uti Abundantii et Joannis Rhegiani Legatorum.

z Hic patriarcha Constantinopolitanus creatus anno 666, ut isthic num. 1 habet Baronius; ann. 678, quod hæreticus esset, a Constantino Augusto ejectus est, substituto Georgio. Sed cum postea se Catholicum simulasset, Georgio an. 682, mortuo, in Sedem restitutus est, Actaque scilicet Synodi depravit.

Aa Hæc quoque in editis deest Actio. Littera Dominicalis eo anno 681 fuit F, quæ decimo septimo Februarii respondet.

Bb Id est Senatu. Alii Synello legunt.

Cc In Actione 8, quæ habita dicitur 7 Martii, isthæc in Macarium pronuntiantur: Merito Episcopatu alienetur: nudetur circumposito ei pallio, et denudato eo atque in medio astante una cum Stephano, etc. Est orarium hic vestis linea Episcopalis, quam vulgo roquetam vocant. Sic 1 Janu. in vita S. Fulgentii cap. 18, n. 38. Orario quidem, sicut omnes Episcopi, nullatenus

utebatur: pelliceo cingulo sicut monachus utebatur. S. Gregorius lib. 6, ep. 191, videtur pro communi linea veste usurpasse: duas autem camisas: et 4 oraria vobis transmissi. erant enim viris conjugatis donanda. Vulgatus linteam quod ori admovetur, significat. S. Hieronymus ep. 2, ad Nepotianum paulo post medium: Alioquin ridiculum et plenum dedecoris est, refero marsupio quod sudarium orariumque non habeas gloriari S. Ambrosius de fide resurrectionis: Et facies ejus (Lazar) orario colligata erat.

Dd Basilius Episcopus Gortine insule Crete, Act. 1, post Patriarcharum, et Occidentalium Legatos primus nominatur.

Ee Hoc in Act. 9, habita 8 Martii referitur.

Ff In Actis Concilii Theophanes appellatur, apud Abbonem Floriacensem Theophanus. Venerat cum Legatis Apostolicis, ut scribit Baronius an. 680, n. 7.

Gg Abbo Floriac Bagias.

Hh Erat Stephanus Abbas et Presbyter; Polichronius monachus et Presbyter, de hujus superba stoliditate vide Concilii Actionem 15.

Ii Ibi a S. Leone II S. Agathonis successore, Macarius, Polichronius, Stephanus, alique pervicaces, in monasterium retrusi sunt; Anastasius Presbyter, et Leontius Diaconus Ecclesiæ Constantinopolitane, fidem orthodoxam professi, absoluti. Adeo obstinatus fuit Macarius, ut ne quidem aborto Stephano, aut Theophane, Patriarcha, cum ei sua Cathedra denuo offerretur a S. Benedicto II Papa, si errores pristinos damnaret, parere vultur, ut ex 2. Nicæna synodo refert Baronius an. 685, n. 8.

Kk De diptychis egimus 8 Janu. in vita S. Attici, § 5 et 6.

Ll Hi antesignant sunt Monothelitarum: Cyrus Lazorum in Phaside Episcopus, intrusus ab Heraclio in thronum Alexandrinum an. 630, mortuus an. 640. Sergius Episcopus Constantinopolitanus creatus an. 608, mortuus 639. Successit Pyrrhus, qui an 642 cum in suspicionem venisset conspirationis contra Imperatorem, sponte recessit, suffectusque est ei Paulus; quo an. 652 mortuo, restitutus est Pyrrhus: hæc post paulo mortuo, subrogatur Petrus an. 653, mortuus an. 656. Atque hi nunc in Synodo 6 damnati omnes.

Mm Non erat hic præcipuus Legatorum, (nam ut ex l Actione patet, Theodorus et Georgius Presbyteri, et Joannes Diaconus Synodo præerant, vicem agentes Agathonis sanctissimi et beatissimi Archiepiscopi antiquæ Romæ.) sed quia ordine Episcopus erat Joannes, ideo Missam celebravit.

Nn Impii primum Gothorum Reges summam pecuniæ pendit sibi a Romanis Pontificibus recessu creatis jusserunt: quam et deinceps Imperatores Orientales exegerunt, usque ad piissimum Constantinum IV Pogonatum. Luitprandus a Constantino, Heraclio Tiberio hanc Divalem jussionem obtinuisse Agathonem scribit.

EPITAPHIUM S. AGATHONIS.

Ejus olim sepulchro incisum, diu deperditum, tandem inter ceteras veteres inscriptiones repertum, atque a Baronio post 12 tomum Annalium publicatum.

Pontificalis apex virtutum pondere fultus,

Ut jubaris radiat, personat ut tonitrus.

Quæ modo hoc peragit doctrinæ fomes et auctor,

Format enim gestis quos docet eloquiis.

Dum simul æquiparat virtus et culmen honoris,

Officium decorat moribus, arte gerit.

Præditus his meritis Antistes summus AGATHO

Sedis Apostolicæ fœdera firma tenet.

En pietas, en prisca fides: insignia Patrum

Intemerata manent nisibus alme tuis.

Quis vero dinumeret morum documenta tuorum,

Formula virtutum dum tua vita foret?

* æquiparat.

* numeret,
vel enumeret.

DE S. SETHRIDA VIRGINE, ABBATISSA BRIGENSI IN GALLIA.

SECVLO VII.
X JANUARI.

S. Sethridæ
natis.

Celebre cum primis S. Pharæ monasterium est, quod antiqui Eboriacas dicere, intra Brigensem saltum, unde et Brige appellatum, vulgo Faremonstier, in Bria Gallia provincia, diocesi Meldensi, de quo plenius vel vii Decembris, ad S. Pharæ, sive Burgundofaræ, natalem, vel ad ejus translationem iii Aprilis. Hic eximia vite sanctitate floruit Sethrida regii sanguinis virgo, cujus natalem hodie agi testatur Ferrarius his verbis: In territorio Meldensi S. Sethridæ Virginis, Abbatissæ Brigensis. Saussaius in supplemento Martyrologii Gallicani: In territorio Meldensi, Brigensi, seu Pharamonasterio, S. Sethridæ virginis, quæ Angla natione, hanc ad parthenonam studio religionis profecta, ibidemque pro-

fessa, votique compos, post Angelicæ vitæ in terris decursum ad sanctissimarum Virginum cælestem consortium migravit. Ejus laudes descripsit Beda venerabilis.

2 Beda lib. 3, historiae Eccles. gentis Anglorum, cap. 8, isthæc de ea tradit: Eo tempore necdum multis in regione Anglorum monasteriis constructis, multi de Britannia monastica conversationis gratia, Francorum, vel Galliarum monasteria adire solebant, et filias suas eisdem erudiendas ac sponso cælesti copulandas mittebant, maxime in Brige et in Cale, et in Andilegum monasterio: inter quas erat Sedredo, filia uxoris Annæ Regis Orientalium Anglorum, cujus supra meminimus, et filia naturalis ejusdem

genus,

dem Regis Edelburg. Utraque cum esset peregrina, præ merito virtutum ejusdem monasterii Brigensis est Abbatissa constituta. *Hæc ille. Ab ipso Anna sanctissimo Rege in Galliam erat missa cum sorore Sethrida, ut ex Henrico Huntindoniensi colligitur, ita lib. 3 historiar. scribente*: Minorem vero filiam suam Edelburgh, et filiam uxoris suæ Setrid miserat Rex Anna ad monasterium Bruges ad serviendum Domino. Quæ utraque cum esset peregrina, merito virtutum Bregensis Abbatissa effecta est. Tunc siquidem mittebant Nobiles Angliæ filias suas erudiendas in Bruge, et in Kala, et in Andilegum monasterio. Misit et Ercembert Bruges filiam suam Ercengotam Christi virginem sanctam et præclaram. Cujus opera virtutum, cuius signa miraculorum ab incolis loci illius usque hodie narrantur.

vita religiosa,

3 Meminit quoque Sethridæ *Nicolaus Harpseldius sec. 7, cap. 17, et Sædridonem vocat: sed quod ejus matrem, Ethelburgæ novercam facit, hæc nobis probatur. Fuit enim S. Hereswida, soror S. Hildæ, S. Edwini Regis et Martyris neptis, primum alteri viro nupta, eique Sethridam peperit. Eo mortuo, Annæ Regi Orienta-*

lium Anglorum jungitur, cui S. Sexburgam, S. Etheldredam, S. Ethelburgam, S. Witburgam, Adulphum Regem, et S. Jurminum genuit. Anna vero a Penda Merciorum crudelissimo Rege, anno Christi DCIV interfecto, in Galliam abiit, inque Calensi cœnobio vitæ reliquum sanctissime exegit, coliturque XXIII Septemb. S. Hilda XVII Novembr., S. Sexburga VI Julii, S. Etheldreda XXIII Junii, S. Ethelburga VII Julii, S. Witburga XVII Martii, S. Edwinus XII Octob.

Ex ms. mater, sorores, fratres,

4 Cum vero ab ipso Anna Rege; qui an. 654, occubuit, missa sit in Galliam Sethrida, hæc de ejus ætate fieri conjectura potest. An ipsa prior cœnobio præfuerit, an Ethelburga, quæ junior erat, non constat. Martyrologium Anglicanum innuit sorori successisse Sethridam: sed fallitur dum hanc quoque Annæ Regis filiam vocat. *Claudius Robertus in Gallia Christiana S. Edelburgim ait S. Pharæ in monasterii regimine successisse, nulla Sethridæ facta mentione: at non recte Regis Orientalium Saxonum illam fuisse filiam tradit. Orientalium Anglorum voluit scribere. Utraque sub S. Pharæ disciplina religiosa vitæ tirocinia posuit.*

ætas,

præfectura.

DE S. ALDO EREMITA, PAPIÆ IN ITALIA.

X JANUARI.

Ferrarius in catalogo generali Sanctorum isthæc scribit, IV Id. Janu. Papiæ S. Aldi eremita. Ast in catalogo Sanctorum Italiæ: S. Aldus quando et ubi vixerit, adhuc scire minime potui: ejus corpus Papiæ primum in sacello S. Columbanii conditum fuit, inde in basilicam S. Michaelis translatum est, ibique natalis ejus celebrari solet. Meminere illius Jacobus Gualla lib. 6, cap. 8. San-

ctuarii, Stephanus Breventanus lib. 3, histor. Ticinensis; qui tamen corpus in cathedrali ecclesia quiescere scribit; et Arnouldus Wion lib. 3, ligni vitæ in additionibus: ex quo loco, S. Aldum monachum Bobiensem vitam eremiticam in finitimis locis egisse, conjici potest. *Hæc Ferrarius. De Bobio illustri monasterio agemus XXI Novemb. ad vitam S. Columbanii.*

DE B. BENINCASA, ABBATE VIII CAVENSI.

AN. CHR. MCGIV. X JANUARI. Cavense cœnobium.

Ejus sancti Abbates.

B. Benincasa natalis.

ætas.

Cava civitas est in Campaniæ agrique Picentini confinibus, a situ loci vocata, ut *Leander in Campaniæ descriptione, media fere inter Salernum ac Nuceriam*. Juxta Cavam antiquissimum amplissimumque et opulentissimum prædium cœnobium est, Cavæ nominatum. *De hujus fundatione agemus in vita S. Alferii. Coluntur quatuor primi Abbates officii propriis et Missa. S. Alferius XII April. S. Leo XII Julii, S. Petrus IV Martii, S. Constabilis XVII Februarii. In aliorum multorum solemnitatibus fit sacrum de sanctissima Trinitate, nimirum B. Simeonis quinti Abbatis XVI Novembris, B. Falconis sexti V Junii, B. Marini septimi XV Decembris, B. Benincasæ octavi hoc die, B. Petri II noni XIV Maii, B. Balsami decimi XXIV Novembris, B. Leonardi undecimi XVIII Augusti, etc.*

2 B. Benincasæ X Januarii natalem designant *Hugo Menardus, Benedictus Dorganus, Arnouldus Wion in Martyrologio monastico, his verbis*: In monasterio sanctæ Trinitatis Cavæ, depositio B. Benincasæ Abbatis, addunt *Wion et Dorganus*: miraculorum gloria insignis. *Electus est illius monasterii Abbas Kalendis Februarii 1171, præfuitque usque ad IV Id. Januarii 1194, quo vita excessit, et in sacra crypta cum ceteris sanctis Patribus conditus est.*

3 Hic vir beatus ex Cavensi monasterio centum monachos sub Theobaldo Patre in Siciliam destinavit ad famosissimum Montis regalis cœnobium, quod anno Domini 1174, Rex Guilielmus II, cognomento Bonus, mirifico sumptu constructum atque dotatum, eidem juxta Cavensis congregationis normam instituendum, ac divino cultui regularique observantiæ mancipandum commiserat. Fuitque Theobaldus ipse ejusdem monasterii primus Abbas, ejusque; successor Guilielmus Abbas et Archiepiscopus, alique post ipsos aliquot Cavenses monachi ejusdem dignitatis et regiminis successores. *Hæc ad nos Neapolitæ Cavensis monasterii monumentis Antonius Beatus noster. Quibus consentanea refert Wion in Notis. De eodem Montis regalis cœnobio Fazellus rer. sicular. decade 1, lib. 8, illud inter cetera scribit, omnibus fanis non solum Italia, sed toto etiam terrarum orbe excitatis, eo genere structuræ præferendum, etc. Agit de eodem decade 2, lib. 7, ubi tradit Guilielmum secundum ejus Abbatem, auctoritate Lucii III, (qui ab an. 1181, ad 25 Novembr. 1185, sedit) Archiepiscopum esse factum. Citat ibidem Fazellus diploma variarum donationum ei monasterio factarum an. 1176.*

Montis regalis in Sicilia monasterium.

DE S. GUILIELMO EREMITA, ARCHIEPISCOPO BITURICENSI.

AN. CHR. MCGIX. X JANUARI.

S. Guilielmi natalis.

Non omnium, qui in album relati sunt Sanctorum, inscripta Martyrologio Romano nomina sunt. Guilielmi certe Bituricensis Archiepiscopi ab Honorio III, anno Christi 1218 consecrata canonice memoria est, necdum tamen in publicis Romanæ Ecclesiæ tabulis consignata, licet id asserat hrysostomus

Henriquez in Menologio Cisterciensi, ubi eum insigni ornatu elogio. De eo Martyrologium excusum Lubecæ an. 1475. Bituricas depositio B. Valhelmi Episcopi et Confessoris. Usuardi Martyrologium auctius editum Parisiis an. 1536. Bituricas natalis S. Guilielmi ejusdem urbis Archiepiscopi, vitæ et miraculis gloriosi. Eadem fere habent Martyrologium.